

JONAS DEGUTIS

SIERATA

[TOLESNIS TRAUKE]

Misie, matidama tewo baime, ne galejo no juoko susytaikit, ba labai juokingu uszrode.

— Ant mudwieju wienokiu prawardziu uszkeikiu ant szlektiszko wardo, ne kalbek to ir niekan ne sakik. Tai pasiutimas!

Alfredas tilejo; nawatna myslis atejo jiam in gałwa.

— Jago atluosuosy Jona, tai tilesiu.

Grafas metesy ant kedes, nuszuoste prakaita no kaktos tiljejo.

— Žinai apie tai, numirsztantiam tawo tewui o mano brolui, dawiau żodi jog tawim usyimsiu, idant ne sutersztum muso wardo. Asz nesyslepiu taipos-gi.... myslinau.... jog gal.... jog jago ... pradej mizekio, o Misie pertranke:

— Jog mane Alfredui atduosy usz pacze.

— Na.... taip.... taip.... mislinau.

— Dziauguosiu isz to — tare Alfredas — nes noretau iżgirst no Misies, ba tai tewo prizadejimas nieko ne ženkliana.

Misie dirstelejo linksmai in Alfreda dekawodama akimis.

Grafas pradejo:

— Dabar-tes po tawo iszpažinimo, kitokios misles atsyraido. Asz ant to ne tinku, ba tawo gałwa kaszin kuom užimta. Ne myslimke daugians apie tai. Gali saw painit ta sawo prieteli cyrulika, nes nog tos walołos ne noriu, tomas rai-

zint.

Alfredas szaltai pasykłoniojo.

Grafas da ne galejo isisznioksztuot.

— Tinku dedžiau ant wisiko, bile tiktais turetau popieras atluosawimo Jono! Kas kiszassi prizadejimu duotu mano nebzinknuk tewui, tai tas priguli prie Misies.

— Tai ne ijosios daigtas.

— Ar teip teweli myslini? Jago teip, tai rito kelauju pas mano tetuke, kur budama, galesius mattis su kuom tikta noriu. Łabanakt teweli ir bukie sweikas.

Ne łaukus atsakimo, padaweranka Alfredui, apsysuko ir iszejo.

Alfredas ir isztoło pasykłonioideo dedei ir iszejo.

Grafas da iłgai sedejo ir nužtos iszstarinejo żodžius:

— Daktarasi! rimorius! tai rots wardas pagadintas! brolo sunus rimorium stojo. Kiba jis meļuoje.

Alfredas inpuole in sawo pakaju liepe tuojaus rakandus sudestinet.

Esi luosas, Jonai, — wažuose drauge ne łaukent dienos.

— Asz ne galu wažuot.

— Turi żodi dedes, esy luosas, tury su manim wažuot.

— Asz kalbejau taw Alfredede.

— Gana to tawo posmawimo, paskui pasykłobeswy; da bar wažuokiwa drauge in Skala.

Kad asz — da tare karta Jonas.

— Turi kelaut su manim!

Iżdawe tuojaus prisakimus del tarnu, karieta buwo jau pa-

SIERATA

ir saw to ne galejo iżdet del ko? Ba mishno, jog wisy ira ligeis ant swieta.

Grafas iszlaikai taje d'ena pats wienas, tikejosi parwaze-wimo dukteries kas wałanda; prisiuntinejo tiktais kas diena Misie, idant ijei prisiunstu wi-sokius daigtus, nes nieko ne rasze, ne prizadejino sugrizt. Nubodo jiam baisei ir ka tikne paduko, leidosis ant gało pats pas sawo sese.

Dwarukije taje diena nieko ne rado, wisy buwo uszpraszti in sweczius pas Alfreda. Isz pradžios norejo ir jisai in tenais wažuot, nes apmyślini, jog tenais ras Jona, liepe wažnicieli sukt ant namu.

Jonas da buwo pas Alfreda, nes jau rengesi iszwažuot. Nubodo jau jiam draugawimasu ponais ir norejo atsitraukt nog swieta ir butie saw wienu. Pastanawijo wažuot in Warszawa ir tenais pasyslept no didžio swieta. Kas-žin? gal wilius atradimo garbes, arba pasyklimo jin in tenais traue, nieko ne sake apie tai.

Alfredas, prijaudamas, jog isztkiro Misie Jonu uzimta, ne sypreszino iszwažewimu jio. Misie apie pastanawijima Jono ne žinojo o ir ijei ne sake apie tai, ba norint ijei prie jio artinos, tai jisai szalinos.

Krystyna ir jau suprato sawo giminaites karsztai prie Jono. Ir-ijje kalbejo Alfredui in ause — tegul wažuoj. Warkarie liepe pritaistis łukre prie kraszto upes, kuri szale dwardo bego. Misie paszaukejin in szale ant pasykalmojimo, ne žiuredama ant kitu swecziu kuriu radory pas Alfreda.

Padejimas Jono buwo ne kas.

Kaip cion atsytrankt? ipipcion zion atsykit grafat, kū-

tuos, ka kniugias rasze, už niek taki, teip kaip ir kožnas tam-sunas; wekaikas ne mega usy iminet. kiba jau kanecz reikejo; likias pats wienas kone siuto.

Per cięla diena megino kuom persytrakt, nes ant tuszio — nesiseke jiam, o kas niekiaus, niekas jin ne užiminejo.

Alfredas pirmutine diena nuwažewo pas Misie o ir Jona kalbino, idant kelautu, nes ant tuszio.

Pirmutiniu klausymu Misies buwo, kada broli paregejo:

— O Jonas?

— Ne norejo wažuot.

Poni Krystyna prieme Alfreda su didele jausią; tukstančius klausymu užmeti, jog ne atsykwept ne galejo. Turejo apskaiti ciela sawo kelone, atsykumas ir apsake apie Jona, apie kuri buwo moteres akiwos. Rodes kad tai didžiausies daigtas, teip iżjaises tasai siera-ta užemi. Poni Krystyna labai jiuom buwo usiemus. Misie karsztai už jin usztarawio ir norejo nuoħatos apie jin kalbeet, jog ant gało pradejo Alfredas pirmutinis isz to jukawot ir ijei prikisinet Jona.

Misie apkaito ir susymaisze.

— Na! na! — tare Krystyna su jukuo — o, mano brolis, tai iz proto iszeitu, jago tas jiam tiktais ant myslies užjetu. Ba-

kas tai butu, ne isz kunigaikščiu, — prasto gimimimo żmogus!

Wisy nusyjuoke, tiktais Mi-

sie ne labai.

Alfredas bet suprato, jog ijosios szirdis prie Jono linkus.

Ir isz tikro teip buwo, Misie turejo pritraukima prie Jono

sedo su sawo guvernantka ir iszwažewo labai susigraudinus.

Ant ritojauz židiszku briku, wažewo Jonas in Warszawa.

Mes paskui jin ne kelausyme; pasilikime, idant temite, kas cion daugius atsyti.

Grafas kas kartas wargintas patsawisto, rasze pas duktore, kuri jiam atsake, jog da nori pubat pas tetu. Rupinos wi-saip, o tai niekas jio isz jaunu-wes ne atłankinejo, ba duktors ne buwo namieje, wisy kelewo pas tetuke, kur Misie wieszinos; weła bijojo, idant Alfredas ūsi kais ne prisygretintu uz daug, ba ir Alfredas jiam apibjuro, o tai del to, jog jiam prisypazino, jog daktaristos ir rimos-tros mokinys. Grafas jau bjaurinosy tuom, ka sawe tame nužemino mokindamasis amatostos!

Misie nuludus, po iszwažewimui Jono, atsidawe maloristai, kuria buwo ant kokio hoi užmetus, dabar tam skudam łukie taibai ijei prisypa-

we. Alredas usyeme ukininkista ir ant tu paticzu grafui, pradejo gindt aplinkines padonus, o ir del ne kuriu krauje leido! Dagirdias grafas, jio dede, pri-siegawo, jog ne tiktais jio ne bus, nes isyžades tokio broliu-no. Alfredas ant to ne temino, sawo dare, ba buwo żmogum su jaustu ir kožname padonije mate saw ligu broli, usztdat ir jieseis buwo užimtu. Pas nieka ne wažewo, kaip tiktais pas tetu Krystyna ir da in pora dwareliu pas pažinstamus, ir tai ant trumpos wałandos, bu-turejo sawo żocna gidińcze, kuriujo prizuriunejo ligonius, arba skaitidawo naudingas kningas.

Grafas myslino, jog jago

jisai Alfredo isizades, tai ir wi-

si ponai aplinkineje juom bjau reys, kaipo koku cyrliku — kraujeleidžiu, o cion prieszini-

gi: wisy ne gali atsygirt juom ir kožnas isz kniugiaikščiu norejo su juom draugaut. Ne galejo grafas to suprast ir saw

gałwa łauže be perstojimo. Ir dabar isz aplinkines ponai, ne pas sena grafa atsyklineje, tiktais pas jauna Alfredo o ir jin wiši pa sawe uszpraszinejo.

Puse metu prabego be jokios atmainos; Misie sedeo wiſ pas tetu. Grafui nubodo ir jeszkojo saw draugu, nes ant tuszio. Alfredas ne persymaine. Apsimalszino grafas tuom, jog nieko pikto ne dagirdo apie sawo duktore su Alfredu ir jog tasai isztoło no Misies.

VII.

Wesus wejes rudenis is su-

litem plaka; stogus pleszo ir szakas medziu żanžo. Juody

debesei no žiemiu wienas kita weje ir wartosy padangese net bausi žiuret. Łauke temsta. Ant kelio wedancio per kai-

makuriam grafo padonai gi-

weno, nieko nereget, o ir kai-

me tika, tiktaikeli szunias tau-

ge ant slenkszu grinciu, isz

kuriu kamini ne matit ruks-

tant dumu, żangai iszmuſzti ir wartai iszwersti.

Gale kaimo, du żmonis užim-

ti darbu, norint jau buwo we-

li.

Ant žemes guli naujai pada-

ritas, isz ažuolo križius su

dwiem skersyneis, iz greitos

wos nutasztas. Szale iszskasta duobe.

Temu kaimo, du żmonis užim-

ti darbu, norint jau buwo we-

li.

Ant žemes guli naujai pada-

ritas, isz ažuolo križius su

dwiem skersyneis, iz greitos

wos nutasztas. Szale iszskasta duobe.

Temu kaimo, du żmonis užim-

ti darbu, norint jau buwo we-

li.

walosywa, kiba rito pabaigsy-wa.

— O ne! broleli, kad dirbt, tai jau szendien, jago taip Die-wi patinka, statikiwa ka grei-ciausė — tegul mus Diewas pa-gelbsti!

Tadas dyrstelejo in dangu ir atsyduo.

— Łaiķas, idant Diewas ant mus susymileti!

— Jegamastis kuningelis ka-ba, jog wišuose kaimuose, kur tokius križius pastate, tai pawietre nustojo!

— Na, kelkime!

Ir pagriebi smagei už kri-zius, in leido in duobe.

— Tegul bus Diewui ant garbes, o mums ant pagelbos!

— Tai pasake, pradejo mest ze mes in duobe ir apmindziot.

— Keli szendien numire? —

— Ne žinau, wakar 10 pa-kase ant kapinaciu, szendien sako diaugiau.

— Ir dware, kaip pasakoje, pradeda mirt.

— Muso ponas ketina begt in mesta. Lig tai mieste pasy-sleps no Diewo!

— Ar jau iszwažewo?

— Ba dai da ne. Nes zmoneums prisake ne wałksztot in kaimo o ir pas ekanoma, ba jio paci numire.

Palaigia darba ir pasymel-dia plesz naujei pastatita kri-žiu, lidosi in kaima. Juozas usymlinas. Tadas apsyasz-rojas

— Ne turiwa ko ejt in grin-cze — tare Juozas. — Senoji po-zemie, tawo pati su wałkais tai-posegi, o Ona ne trukus ir kie-laus, o ir jisais, — o ir mudu-tas plesz lauke. Del bereikalo užarom ir usejom, ba kas kitas rugelius nuwalis.

Tep be kalbedami užeojo ant sawo kiemelio. Apsydare ap-linki, nieko ne matit, buwo-tika, tiktais iż grincios buwo gird, tas waitojimas.

— Da ije giwa! — paszauki Juozas.

— Wandenio! wandenio! dawes y girdet bałsas grinczio-jie.

— Inejkiwa, greicziau, tare Juozas, o bus lengwiau mirt prie mudwieju. — Tai iszta-re, inejo in grincze. Widuje ant apipuusiu sziaudu, gulejo su syrietus, Ona. Baisu

